

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519010160
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8519010160.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša a sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.10.2020, v trestnej veci obžalovaného E. S., pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/57/2019 zo dňa 11.09.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa napadnutým rozsudkom sp. zn. 1T/57/2019 zo dňa 11.09.2019 podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodil obžalovaného E. S., nar. X.X.XXXX v R. V., trvale bytom Z. XX, okres R. V., spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa sp. zn. Pv 291/18/7710 zo dňa 18.4.2019, podanej súdu dňa 18.4.2019, pre skutok kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa v zmysle podanej obžaloby obžalovaný mal dopustiť tak, že

„v presne nezistený deň mesiaca júl 2018 v čase okolo 23.00 hod. v obci Z., okr. R. V. v dome s popisným číslom XX pristúpil k v tom čase sa v dome nachádzajúcej F. P., trvale bytom Z. č. XXX, okr. R. V., proti jej vôli jej chytil ruky a stiahol ju na zem, potom si na ňu ľahol, zakryl jej rukou ústa, stiahol jej nohavice a nohavičky a proti jej vôli vykonal s ňou pohlavný styk, počas ktorého sa F. P. aktívne bránila, a to jeho odtlačaním od seba, následne obvinený vstal, obliekol sa a odišiel z domu, na čo F. P. plakala a stratila vedomie“,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku súd poškodenú F. P., nar. XX.X.XXXX v R. V., trvale bytom Z. XXX, okres R. V., s jej nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Po vyhlásení rozsudku, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, prokurátor podal odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Prokurátor svoje odvolanie odôvodnil podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 23.07.2020, kde konštatuje, že sa nestotožnil s rozhodnutím súdu a podáva odvolanie v neprospech obžalovaného. V predmetnej trestnej veci, tak, ako to konštatoval aj súd prvého stupňa, proti sebe stáli dve rozdielne výpovede obvineného a poškodenej, ktorí jediní boli priamo pri skutku. V danom prípade nebolo sporné, či došlo, resp. nedošlo k pohlavnému styku, ale sporným bolo, či k pohlavnému styku došlo dobrovoľne, resp. nedobrovoľne. Práve usvedčujúcim dôkazom v predmetnej veci, na základe ktorého bola na obvineného podaná obžaloba, je výpoveď poškodenej F. P., ktorá popísala konanie obvineného už v rámci prípravného konania ako aj v rámci hlavného pojednávania, pričom tvrdenia poškodenej boli potvrdené ďalšími svedeckými výpoveďami. Súd poukázal vo vzťahu k výpovedi poškodenej na množstvo logických nezrovnalostí, avšak tu je potrebné vziať do úvahy, že poškodená popísala skutok a jeho priebeh aj napriek jej intelektovým schopnostiam, ktoré sú v pásme ľahkej duševnej zaostalosti. V tomto smere je potrebné taktiež vziať do úvahy, že odhad a vnímanie

časových súvislostí sú síce u poškodenej skreslené, avšak v konečnom dôsledku si poškodená vie zapamätať a znovu vybaviť prežívané skutočnosti v jednoduchých súvislostiach a útržkovite. Zo záverov znaleckého posudku z odboru psychológie jasne vyplýva, že poškodená nemá sklony k vymýšľaniu, fantazírovaniu, konfabulácii prežívanej skutočnosti či k skresľovaniu, vymýšľaniu v snahe priťažič' alebo poškodiť obvinenému a že v aktuálnom prežívaní sú u poškodenej známky psychickej traumatizácie negatívnych myšlienok, tenzie, nepokoja, vtieravých myšlienok na prežitú traumou a tieto narúšajú bežné fungovanie u poškodenej. Pokiaľ ide o vyjadrenie súdu, že poškodená pri výsluchu na hlavnom pojednávaní nejavila žiadne známky tenzie, nepokoja, rozladenosti či nepohody, tieto vyjadrenia môže považovať len za subjektívny názor súdu. Aké následky zanechalo na poškodenej konanie obvineného, ako sa prejavujú jeho následky, neprináleží súdu, ale znalcom z daného odboru. V tomto smere je potrebné prihliadnuť preto aj na intelektové schopnosti a osobnosť poškodenej. To, že k pohlavnému styku medzi obvineným a poškodenu došlo, potvrdzuje tak obvinený ako aj poškodená. Pokiaľ ide o časové úseky, ktoré popisuje poškodená a ktoré môžu vyvolať určité pochybnosti, dáva do pozornosti prokurátor práve problém poškodenej s odhadom a vnímaním časových súvislostí. Trestná činnosť obvineného je preukázaná aj výsluchom svedka E. S., ktorému sa poškodená zdôverila, že ju obvinený znásilnil, ako aj výsluchom svedkov Z. P. a L. P.. Pokiaľ ide aj o výsluch poškodenej i svedkov a určité časové nezrovnalosti, poukazuje na viaceré priestupkové konania, ktoré boli oboznámené na hlavnom pojednávaní, v rámci ktorých boli či už poškodená ako aj Z. P. viackrát vypočúvaní. Práve viacnásobné výsluchy v rôznych konaniach, či trestných, resp. priestupkových, môžu mať vplyv na určité časové nezrovnalosti, navyše aj z výsluchu svedka E. S. sú obsiahnuté určité časové nezrovnalosti.

Súd v odôvodnení uviedol, že z pohľadu súdu zistené skutočnosti vo svojom súhrne nasvedčujú práve obrane obžalovaného tomu, že medzi ním a poškodenu došlo v istom čase k dobrovoľnému pohlavnému styku, čo malo za následok konflikty medzi poškodenu a manželkou obžalovaného, ale zrejme aj konflikty poškodenej s rodinou jej druha. Zároveň súd dal na zreteľ priestupkové konanie, avšak tu je na mieste konštatovať, že predmetné priestupkové konania boli zastavené. Navyše, je potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že tak obvinený ako aj poškodená jednoznačne uviedli, že pred inkriminovaným pohlavným stykom medzi nimi k ničomu nedošlo.

Z predmetných svedeckých výpovedí a z výpovede poškodenej ako aj z vypracovaných znaleckých posudkov je zrejmé, že medzi obvineným a poškodenu došlo k nedobrovoľnému pohlavnému styku. V tomto smere je potrebné vziať do úvahy znalecký posudok z odboru psychológie, z ktorého vyplýva, že u obvineného ide o osobu, ktorá disponuje črtami dominancie, sebaapresadzovania a má sklon k účelovému správaniu a prezentovaniu vyšetovaných udalostí, pričom vykresľuje seba v lepšom svetle, má tendenciu prenášať iniciatívu a zodpovednosť za skutok na poškodenú. Navyše, jeho správanie je motivované momentálnymi popudmi a potrebami a tendenciou ich uspokojovania. V neposlednom rade je potrebné reagovať aj na konštatovanie súdu, kde uvádza, že z pohľadu súdu výsledky ďalšieho dokazovania v zásade podporujú tvrdenia obžalovaného o tom, že pohlavný styk medzi ním a poškodenu mal byť dobrovoľný a viac než dôvodne vytvárajú dojem, že podaním trestného oznámenia pre znásilnenie išlo zrejme skôr o nejaký spôsob ospravedlnenia konania samotnej poškodenej vo vzťahu k jej okoliu. Vzhľadom na vyjadrenia súdu poukazuje na skutočnosť, že oznamovateľ - poškodená sa môže sám rozhodnúť, kedy oznámi spáchanie trestného činu. K tomu je nevyhnutné ešte dodať, že obeť trestného činu znásilnenia zažívajú škálu rôznych pocitov a s tým, čo sa stalo, sa vyrovnávajú veľmi zložito. Navyše, v danom prípade ide o osobu, ktorá je jednoducho štruktúrovaná so známkami mentálneho zaostávania. Nemožno preto dávať na príťaž poškodenej, že nedisponuje takým intelektom a vyjadrovacími schopnosťami, aby vzbudila dôveru súdu svojím prejavom, že ku konaniu kladenému za vinu obvinenému, došlo. Poškodená aj napriek intelektovým schopnostiam zotrvala na svojich vyjadreniach, pričom prokurátor podotýka, že bola vypočúvaná v rozmedzí od začatia trestného stíhania až do skončenia veci 3-krát. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má za to, že vykonaným dokazovaním boli vyprodukované dostatočné dôkazy, z ktorých vyplýva, že obvinený sa dopustil konania, pre ktoré bola podaná obžaloba. Z vykonaného dokazovania však nevyplýva, aby výsledky vykonaného dokazovania zakladali pochybnosti o vine obžalovaného. Vzhľadom na tieto skutočnosti má za to, že obžalovaný naplnil svojím konaním všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona. S poukazom na tieto skutočnosti navrhol, aby krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Na základe riadne a včas podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa postupoval tak, že bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Dôkazy obstarával s rovnakou starostlivosťou tak, že objasňoval okolnosti svedčiace tak proti obžalovanému ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech. V oboch smeroch vykonával dôkazy, ktoré mu umožnili spravodlivé rozhodnutie. Takýmto postupom naplnil základnú zásadu vyjadrenú v § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivu aj v ich súhrne, nezávisle od toho, kto ich zaobstaral. Takýmto postupom súd plne rešpektoval základnú zásadu vyjadrenú v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa vykonal na hlavných pojednávaniach dokazovanie výsluchom obžalovaného E. S., výsluchom poškodenej F. P., výsluchom svedkov E. S., E. S., L. P., Z. P., prečítaním znaleckých posudkov J. H. E. z odboru psychológie, oboznámením pripojených priestupkových spisov, odpisom z registra trestov, charakteristikami ako aj ostatnými listinnými dôkazmi zabezpečenými v štádiu prípravného konania.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí podrobne rozobral jednotlivé dôkazné prostriedky a skutočnosti vyplývajúce z týchto dôkazných prostriedkov.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí poukázal na tú skutočnosť, že nie sú pochybnosti o tom, že k pohlavnému styku medzi obžalovaným a poškodenou došlo. Obžalovaný E. S. priznáva, že k pohlavnému styku došlo, no tento bol dobrovoľný.

Na druhej strane je výpoveď poškodenej F. P., ktorá jednoznačne tvrdí, že pohlavný styk nebol dobrovoľný, bol proti jej vôli.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí poukázal, že vo výpovediach tak poškodenej ako aj svedkov na strane poškodenej, jej druhej a jeho rodičov, sú nezrovnalosti. Tieto rozpory v priebehu vykonaného dokazovania neboli žiadnym spôsobom odstránené. Predovšetkým ide o rozpory v časových súvislostiach týkajúce sa nielen času, kedy sa mala zdôveriť svojmu druhovi, kedy malo dôjsť k znásilneniu, ale aj krajský súd poukazuje, že sú tam rozdiely aj v mieste, kedy malo dôjsť k tomuto zdôvereniu sa poškodenej, že bola znásilnená. Rovnako je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že poškodená v prípravnom konaní tvrdila, že obžalovaný ju pri tomto incidente mal hodiť tak, že hlavou narazila do obkladačiek, tieto mali odpadnúť zo steny, no na druhej strane ani po takomto náraze, ako samotná poškodená tvrdí, nemala žiadne poranenia na tele.

Súd prvého stupňa správne poukázal na tieto rozpory vo výpovediach poškodenej, zhodnotil ich z hľadiska dôkaznej situácie, tieto rozpory dal do súvislosti aj so znaleckým posudkom z odboru psychológie a podľa názoru krajského súdu, dospel k správne záveru, že v tejto trestnej veci vznikajú pochybnosti o tom, či došlo k spáchaniu skutku tak, ako je uvedené v obžalobe prokurátora. Súd prvého stupňa logicky vysvetlil svoje úvahy pri hodnotení jednotlivých dôkazov a dospel k správne záveru, že pri aplikácii základnej zásady trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“, obžalovaného oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok sa stal, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Správne postupoval súd aj pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu spôsobenej škody, keď vzhľadom na oslobodzujúci výrok poškodenú odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd nezistil ani pochybenie v konaní, ktoré predchádzalo vyhláseniu tomuto rozsudku, preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.